

Találkozás Jézussal

Irta: Hangay Sándor.

Még apró ember voltam, csöpp, ökölnyi,
Bús, kékszemű kis álmodó legény.
Szerettem az ablakban könyökölni,
Vagy mélázni a szoba szögletén.

Az ablakból a tenger népet néztem,
Hogyan bomlik és hogy sűrög-forog;
A szögletből legjobb tetszettek nekem
Nyári estén az ódon butorok.

Nyári estéken a nyitott sok ablak ...
Mintha hajóvá válna át a ház.
— Hol vannak már, kik hajdan itten laktak!?
S a boldog gyermek merre hahotáz?

A boldog gyermek, az a csöpp, parányi,
Ki innen nézett a mesékbe szét
És elkezdett a szíve kalapálni,
Ha hallgatta a butorok neszt.
Szorongva lesté, hogy az alkonyatba'
Harangkongásos nyári délután
Hogyan borul le éj a nagy folyamra
S hogy tülkölnék az álmodó Dunán,
És lomha testü bús hajóknak árnya
Hogyan siklik a messzeségbe el,
S egy ismeretlen tündérnek szavára,
Mint a mesékben, minden énekel ...

De legjobban egy más szobát szerettem.
A nagyanyónak kis szobája volt.
Ott láttam elsőb Jézust a kereszten,
Amint feje a vállára hajolt,
És kinzott feste meggyötörve, sárgán
Kitárt két karján lógott — borzalom.
Arca fehér volt, mint a tiszta márvány
S egy mécses égett ott az asztalon.
És esténkint a nagyanyóval térden
Mig kértük Őt — Ő ránk nézett szegény
S én úgy láttam, hogy könny van a szemében.
Nem volt a boltban annyi sütemény,
Amennyiért e könnyet adtam volna
S mit meg nem adtam vón' e könnyekér'.
Pedig később az élet elrabolta
S mit érte kaptam, száraz, bús — kenyér.

A Megváltóval szemben régi sublót,
A sublóton hőcsipkéken pihen
1289

A Szűz, — karját, a lágyan összecsucsklót
Palást borítja és omló selyem,
Amely alatt a Kisded alszik némán ...

Üvegburával takarták le mind.

A Szűz jóságos bús szemekkel néz rám,
A nagyanyónak fáradt keze int
S mig ujjai dús szőke fürtjeimbe'
Kutatnak, — ajkán halk mese fakad ...
... „Hogy Isten Ő, nem tudták eleinte,
Sokaknak ma is még titok maradt.
Ott játszott Ő a többi kis gyerekekkel
A názárethi kertek lágy gyepén,
Aztán szenvedni miérettünk ment el
S a Golgothán miérettünk halt szegény.“ ...

Itt elcsuklott a hangja minden este
És mindhiába kértem: mondd tovább,
Sirástul rándult össze vézna teste ...

Nem értettem meg én a Golgothát.
Csak láttam siró nagyanyám s magamba'
Szorongva néztem, fájt szívem nagyon.
Mesék titka szállt az üvegharangra
És eltűnődtem sok éjen-napon
A Kisdeden, a Megfeszített sorsán
S az édes-anyján — óh, hogy fájt szívem:
Mért szenvedett az Isten a latorfán?
És mért nem védte őt meg senki sem?

És este csendes, bús imádkozónál,
Mikor az ágyba fektetett anyám,
Mikor a lámpa nagy árnyékokat lóbált
Álmos szobánknak négy fehér falán,
Mikor parányi kis szívem a vágtyól,
Már majd elégett, hogy meglássam Őt,
Mikor az álom az éjből aláfolyt
És elringatott engem szenvedőt,
Mikor kezeckém összetéve szépen
Így mondtam: „mért is nem lehettem én
A Getsemáni kertnek éjjelében
Melleded markos és erős legény?
Vagy mért nem akkor éltem én is mint Te“ ...
De félálomban halk mese fakadt:
... „Hogy Isten Ő nem tudták eleinte,
Csak állatok és pusztai vadak“ ...

És im az éjben tűzpiros szín gyulad,
A tűz nyargalva száguld és lobog.
Hosszú rőt nyelvek már az ágyig nyulnak,
Ropogva égnek mind a butorok;

A függönyök, a szekrény: égő fákllya,
 Fehér lángtenger, nincsen út ki itt!
 Már-már bekap az éjjeli ruhámba,
 Vörös, futó láng sistereg, sivit.
 Szeppenve mondom: sohse látom többet
 Sem anyikám sem apikám falán...
 Mikor a lángok bágyadtan letörnek,
 Mint holt virág a holt ravatalán
 És úgy jön Ő a tűzön át tiporva
 És int és indul és megyünk tovább.
 Szép volt. Vállát nem nyomta rút latorfa,
 Csak fény övezte tiszta homlokát.
 És ekkor oda borultam eléje:
 „Szeress Jézuskám — ó maradj velem!”
 Megcsókolt. Könny volt — láttam a szemében,
 Szívem elfogta szörnyű félelem...

És hangja szólt, — a templom orgonája
 Nem szólhat szebben. „Itt vagyok veled,
 De elfogsz hagyni engem nemsokára
 S elárulsz majd te hűtlen, rossz gyerek!
 És bolygasz daccal — véredtől zavarva
 És káromolsz, mert hajt a bűn, a vágy,
 De visszahoz egy gyermek apró karja,
 Hogy kit tagadtál, újra azt imádd.”

Hamar kinőttem hajh! a kis ruhákból
 S hogy nőttem, utam iskolába vitt.
 A kis diákok, ki betükben gázol,
 Vezette útján még a tiszta hit.
 De jaj mire a vén padok elfogytak
 S a templom tőlem messzi elmaradt,
 Emlékeit a boldogabb napoknak
 Elvitték tőlem kósza madarak.
 Kósza madár, soka tovaszálló éjjel,
 Kiket befükkel virrasztottam át,
 Telve sok gyötrő kinzó szenvedéssel,
 Elfagyasztottad lelkem májusát.

Egy téli éj, kegyetlen téli este!
 Lámpavilága sorvasztotta fõm.
 A hó a várost s házakat beeste
 S a hold könnyként égett e szemfedõn.
 Én asztalomnál ülve elmerengtem,
 Darwint olvastam, átkos gondolat!
 És im az éjszín betürengetegben
 A sátán jön és hozzám látogat.

„Szegény fickó, — így mondta akkor nékem —
 Rongy minden itten: vallás és a hit.

1291

Csak févelveg az ember a sötétben,
 Mig nem látja be balgaságait...
 Jõjj, megmutatlak õnmagadnak féged,
 Tudástükrébe kell pillantanod,
 Mert nélkülem az ember gyatra féreg,
 Tudás, ész, szellem — minden én vagyok!”

É selragadt a sátán akkor éjjel
 És megmutatta csalfaságait...
 A régi oltárt durván rugta széjjel,
 Kihunyt lelkemben jaj, a tiszta hit.
 S a sátán jött és diktált szörnyû módon
 Új tant, új fõrvényt és új bibliát,
 Minden pusztult, mi régi volt, vagy ódon,
 Hogy létre jõjjön egy másik világ.
 S mit Ő mondott, hogy: elhagysz nemsokára,
 Im teljesült — óh megtagadtalak,
 Mert a göröngvös élet útján járva
 Nem volt szív már a „kis“ kabát alatt.

Küzködtem hosszan s már reményhagyottan
 Hagytam hadd jõjjön, ami jön — legyen,
 Mint a fuldokló a hideg habokban,
 A partatlan nagy éhes tengeren.

Tudás jégsarkán nem leltem virágot
 És napsugár sem szállhatott oda.
 Gondtól embernek két szeme nem ázott
 Annyit s nem volt oly ráncos homloka,
 Mint az enyém és már nem is reméltem.

... Gyereksírás vert fel egy éjszakán.
 Ijedten ugrom fel a bús sötétben:
 E hang az én gyerekszavam talán?
 Tán én jöttem a multból vissza újra,
 Hogy visszavigyem õnmagam megint
 A kis szobába — hol fölém borulva
 Rám vár a csend s a tiszta gyermek-ing?
 A kis szobába, hol bitóra szegzett
 Kezét kitérve áldón int felém...
 Megcsókolnám az elhagyott keresztet.

És im szobámnak árnyas szegletén
 Az árnyat égi fényesség zavarja
 És Ő ragyogja be az éjszakát...
 „Ma visszahoz egy gyermek apró karja,
 Hogy kit tagadtál, újra azt imádd!”

„Uram — mondtam — im lábadoz borulva
 Könyörgök néked, óh maradj velem
 És ne kísérts meg benne engem újra,
 Veled maradjon mindég gyermekem!”

1292